

*In memoriam***Akademik dr Marko Ulićević**

U Podgorici, 24.10.1999. godine umro je akademik dr Marko Ulićević, dugogodišnji saradnik i rukovodilac u Poljoprivrednom (Biotehničkom) institutu, osnivač Zavoda za vinogradarstvo, vinarstvo i voćarstvo i jedan od najminentnijih vinogradarskih stručnjaka u Jugoslaviji.

Pokojni Marko Ulićević rođen je 5. februara 1919. godine u Brčelima (Brijege), gdje je završio Osnovnu školu. Gimnaziju je završio na Cetinje a Poljoprivredni fakultet u Beogradu 1949. godine. Po završetku rata bio je sekretar Opštinskog narodnog odbora u Crmnici, član Sredskog narodnog odbora - Bar i načelnik u Republičkoj komisiji državne kontrole na Cetinje.

Po završetku agronomskih studija bio je zamjenik direktora i glavni agronom Poljoprivrednog dobra Kruševac u Titogradu, da bi 1952. godine prešao u Poljoprivredni institut i kao rukovodilac Zavoda za vinogradarstvo, vinarstvo i voćarstvo radio sve do penzionisanja 1972. godine. Od 1972. godine bio je saradnik i Poljoprivrednog i Agroekonomskog instituta u Podgorici.

Učestvovao je u radu u brojnih komisija, savjeta i drugih tijela u radnim organizacijama, institucijama i organima uprave opštine, Republike i Federacije, naročito iz okvira naučnih djelatnosti, a posebno iz oblasti poljoprivrede (Savezna komisija za kulturne veze sa inostranstvom, Republički i savezni savjet za kordinaciju naučnih djelatnosti i dr.).

Dopisni je član Crnogorske akademije nauka i umjetnosti od njenog osnivanja. Za redovnog člana izabran je 1. marta 1985. godine. Bio je sekretar Odjeljenja prirodnih nauka i član Predsjedništva Akademije 1973. do 1981., zatim generalni sekretar Akademije od 1983. do 1989. i 1993. godine.

Rođen u Crmnici, Marko Ulićević je od djetinjstva zavolio vinogradarstvo, vinarstvo i voćarstvo pa je dolaskom u Poljoprivredni institut organizovao naučna istraživanja u ovim oblastima. Kao rezultat tih istraživanja objavio je preko 150 naučnih radova prije svega iz vinogradarstva, ali i iz kulture breskve, koju je prvi uveo u Crnu Goru, zatim badema, jagoda, a bavio se i proučavanjem kulture čaja i nekim agroekonomskim problemima. Učestvovao je u pokretanju i uređivanju stručnih i naučnih časopisa (Poljoprivreda i šumarstvo, Arhiv za poljoprivredne nauke i dr.). Svoje radove saopštavao je na brojnim naučnim skupovima u zemlji i inostranstvu (Budimpešta, Gent, Moskva, Pleven, Plodviv, Burgas, Montpelje, Kaselfranko, Kaltern, Rim, Bari i Palermo i dr.).

Od posebnog su značaja i za nauku i za praksu njegovi prilozi proučavanju agroekoloških uslova za gajenje vinove loze u Crnoj Gori, proučavanju sorti i podloga vinove loze, iznalaženju najpogodnijih rješenja pri podizanju i eksploataciji vinograda i proučavanju agrotehnike u vinogradima. Među prvima u Jugoslaviji organizovao je i rukovodio radom na stvaranju novih sorti vinove loze u čemu je postigao zapažene rezultate priznavanjem 14 novih sorata.

Učestvovao je u izradi mnogih studija, elaborata, projekata i planova razvoja poljoprivrede u Crnoj Gori.

Za ostvarenja u nauci dobio je Trinaestojulsku nagradu 1976. i nagradu oslobođenja Titograda 1974. godine.

Akademik Marko Ulićević ima velike zasluge za razvoj i unapređenje rada u Poljoprivrednom institutu. Svestrano obrazovan, svoje znanje, nesebično je prenosio na svoje saradnike i pošto je penzionisan ostao je oslonac svojim mladim kolegama koji su kod njega uvijek mogli tražiti savjet i pomoć. Bio je dobronamjeran ali i strog u pogledu stručnosti i znanja koja se traže od mladih kolega.

Smrt Akademika dr Marka Ulićevića predstavlja nenadoknadiv gubitak za poljoprivrednu nauku i struku Crne Gore a djela koja je iza sebe ostavio vječno će svjedočiti o njegovom velikom doprinosu unapređenju nauke i poljoprivrede Crne Gore i Jugoslavije.

Sa dužnim poštovanjem i zahvalnošću
Dr Ljubomir Pejović

*In memoriam***Dimitrije - Mitar Kosać, dipl.ing.**

U Baru je 23. avgusta 1999. umro Dimitrije - Mitar Kosać, specijalista za zaštitu bilja, upravnik Granične stanice za zaštitu bilja u penziji. Savez poljoprivrednih inženjera i tehničara izgubio je svog vrsnog člana i divnog čovjeka, koji je čitav svoj radni vijek posvetio dužnosti i stvaralaštvu.

Pokojni Mitar je rođen 1926. godine u Podima kod Herceg-Novog. Osnovnu školu završio je u rodnom mjestu, gimnaziju u Nikšiću, a poljoprivredni fakultet u Zagrebu, 1952. godine. Nakon studija počeo je sa službom u NOO Bar. Godine 1958. prelazi na rad u NO Sreza Cetinje. Od 1958-1972. radi u Stanici za subtropske kulture u Baru, od 1964. kao upravnik Stanice. Godine 1972. prelazi u novosnovanu Graničnu stanicu za zaštitu bilja u Baru, a reorganizacijom službe postavljen je za saveznog graničnog inspektora i šefa te Stanice.

Već prvih godina svog rada opredijelio se za zaštitu bilja od bolesti i štetočina. U Zavodu za poljoprivredna istraživanja u Titogradu bio je 1954. na specijalizaciji 6 mjeseci, a potom je na sličnom usavršavanju bio u Institutu za jadranske kulture u Splitu. U 1958/59. proveo je 4 mjeseca u Institutu za entomologiju u Firenci, potom u Institutu za entomologiju pri Poljoprivrednom fakultetu u Porticiju (Napulj) i u Stanici za agrumarstvo-Acíreale kraj Katanije (Sicilija). Sa problemima zaštite maslina u Francuskoj upoznao se boravkom u stanicama za maslinarstvo u Marseju i Monpeljeu, a sa biološkim mjerama borbe protiv insekata u Stanici za biološku borbu u Antibima.

Pokojni Mitar bio je oličenje savjesnosti u poslu, neumoran radnik za koga nije postojalo određeno radno vrijeme, omiljen u kolektivima gdje je radio i boravio, nenametljiv i uvijek spreman da drugome pomogne. U godinama koje je proveo u Stanici za suptropske kulture veoma je uspješno rukovodio tom ustanovom i radio na projektima o štetočinama suptropskih kultura, o čemu je objavio nekoliko radova. Spremno je saradivao i pomagao i u radu na projektima koje je izvodio Zavod za zaštitu bilja Poljoprivrednog instituta u Podgorici. Kada je prešao u Graničnu stanicu za zaštitu bilja imao je odgovornu dužnost da organizuje i opremi ovu novu ustanovu, rješavajući s velikim uspjehom specifične probleme biljnog karantina.

Penzionisan je 31.12.1990. godine.

Dimitrije - Mitar Kosać u više navrata biran je u izvršna tijela društveno-političkih organizacija Opštine Bar, a bio je i poslanik Kulturno-prosvjetnog vijeća Skupštine SR Crne Gore.

Za svoj predani rad Mitar Kosać je 1980. odlikovan Ordenom rada sa zlatnim vijencem, a dobio je i povelju zaslužnog člana Saveza poljoprivrednih inženjera i tehničara Jugoslavije i povelju Saveza društava za zaštitu bilja Jugoslavije.

Smrću Mitra Kosaća crnogorska poljoprivreda gubi odličnog stručnjaka i izuzetno omiljenog kolegu. Uspomenu na njega sa ljubavlju će čuvati svi oni koji su ga poznavali, a naročito oni koji su imali privilegiju da budu njegov prijatelj.

Neka je slava dragom kolegi Mitru Kosaću.

M. Mijušković